

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

МАТЕРІАЛИ

*XI Міжнародної науково-технічної конференції
«РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ
ПРОЦЕСІВ І ОБЛАДНАННЯ ОБРОБКИ ТИСКОМ
У МАШИНОБУДУВАННІ ТА МЕТАЛУРГІЇ»,
присвяченій 90-річчю заснування кафедри обробки металів тиском*

20–22 листопада 2019 р.

Харків – 2019

УДК 621.7.044:004.94

РОЗРОБКА МЕТОДІВ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ІМПУЛЬСНОГО ШТАМПУВАННЯ ВЕЛИКОГАБАРИТНИХ ТОНКОСТІННИХ ДЕТАЛЕЙ

САВЧЕНКО М.Ф., к.т.н., доцент, Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

ДИТИНЕНКО С.О., к.т.н., доцент, Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

ТРЕТЬЯК В.В., к.т.н., доцент, професор, Національний аерокосмічний
університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», Харків, Україна

При виготовленні складних за формою виробів, особливо тонкостінних великоігабаритних та багатошарових, виникають чисельні дефекти: недопустимі стоншення стінок, гофри. Традиційні методи досить енергетично затратні: здійснюються з використанням спеціального пресового обладнання або методів послідовного формоутворення виробів з окремих елементів типу пелюсток із подальшим їх складанням на монтажних майданчиках з використанням для підвищення точності спеціальних методів локального пластичного деформування.

Більш перспективним при виготовленні великоігабаритних виробів є використання імпульсних безпресових методів штампування, зокрема, з використанням енергії вибуху.

Як приклад, може бути запропоновано спосіб виготовлення тонкостінної оболонки складної просторової форми попереднім виготовленням напівфабрикату, меншого за всіма розмірами від розмірів готової деталі на 3-15 % з подальшим його деформуванням в умовах двохосьового розтягування в матриці або після розташування в складально - розбірному оснащенні типу стапеля. Це дозволяє виготовляти такі вироби на монтажних майданчиках, використовуючи нескладні за конструкцією підйомні і такелажні механізми. Завдяки цьому зменшуються трудовитрати на виготовлення і транспортування досить об'ємного напівфабрикату до місця монтажу.

В якості силових пристрій для створення імпульсних навантажень розроблені конструкції спеціальних контейнерів і камер з енергоносіями, підвищеної безпеки і переносних вакуумних камер. Як приклад одного з перспективних енергосилових пристрій, потужних та безпечних, пропонується газодетонаційний пристрій універсального призначення.

Малогабаритний за розмірами пристрій (захищено патентом України) дозволяє регулювати і виробляти горючі газові суміші безпосередньо в робочій зоні, що підвищує безпеку робіт. Наведені приклади та можливі технологічні схеми його застосування.

Список літератури

1. Интерактивный программный комплекс для расчета технологических процессов импульсных технологий. Компьютерная программа : свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 577712 від 19. 12. 2014 р.
2. Прес імпульсного штампування : пат. 98684 Україна. № а201015315 ; заявл. 20.10.10 ; опубл. 10.01.13, Бюл. № 1.

МУЗЫКИН Ю.Д., ГАЙДАМАКА А.В., ТАТЬКОВ В.В., ЧИСТИЯКОВ А.Н., ГОРОДНИЧИЙ Ю.В.	105
Сбор и регенерация утечек масел из гидравлических систем прокатного отделения ЦХП-1 ПАО "ЗАПОРОЖСТАЛЬ"	
НАРЫЖНЫЙ А.Г.	
Моделирование свободного деформирования упруго -пластических тонкостенных заготовок при действии электрогидравлического эффекта	107
НИКУЛИН А.В., БЕСАРАБ А.Н.	108
Причинно-следственные модели для продольной устойчивости при прокатке	
НИКУЛІН О.В., БОНДАРЕНКО М.О.	110
Інноватика вибору технологічних рішень	
NIKULIN A.V., VOLOSHIN R.V., ZHELEZNYAKOV M.A.	112
Energy methods for investigation of longitudinal rolling stability	
НОВОМЛИНЕЦЬ О.О., САПОН С.П.	113
Сучасні особливості, вимоги та тенденції в підготовці інженерів нового покоління машинобудівного спрямування	
НОСУЛЕНКО В.І., ШМЕЛЬОВ В.М., ПАЩЕНКО А.А.	114
Вплив характеру течії робочої рідини на якість обробки в умовах розмірної обробки металів електричною дуговою	
ОВЧАРЕНКО В.І., КОРОЛЯНЧУК Д.Г., ЛАХМАН М.С.	116
Получение твердых и блестящих электрохимических покрытий сплавом Ni-P	
ОГИНСКИЙ И.К., ТАРАТУТА К.В., ВОСТОЦКИЙ С.Н., ГРЕЧАНЫЙ А.Н., ВЛАСОВ А.А., ПУДОВОЧКИН В.А., ХОМКОВ Е.Г.	117
Технологические аспекты развития процессов бесструйной прокатки	
ПАВЛЕНКО О.А.	
Дослідження якості брикетів з металевої стружки отриманих на етапі прогріву машини імпульсного брикетування	119
ПАНЧЕНКО В.В., ПЕРКОПСЬКИЙ С.С.	121
Розробка групових технологічних процесів штампування за допомогою САПР ТП	
ПАХОМОВ С.Н.	
Технологии ГП «КБ «ЮЖНОЕ» изготовления биметаллических переходных элементов для ракетно-космической техники	122
ПИЛИПЕНКО С.В.	124
Расчет параметров процесса хпг с учетом теплового эффекта	
ПЛЕСНЕЦОВ Ю.А.	126
Экспериментальные исследования скоростного режима профилирования	
ПОЛЯНСКИЙ В.И.	
Применение прогрессивных технологий механической обработки в производстве высокоточных деталей машин	128
ПУЗЫРЬ Р.Г., ЛЕВЧЕНКО Р.В., СИРА Ю.Б., ЛЕЛОХ С.Н.	130
Раздача соединительных переходников и моделирование потери устойчивости	
РЕБРОВА О.М., КНЯЗЄВ С.А.	
Структурні особливості та механічні характеристики пластичності нержавіючої сталі феритного класу з мікродобавками азоту	131
РОМАНЬКО В.М., ЗЕЛІНСЬКА А.В., КАСЬЯНЕНКО І.В.	133
Використання технологій зварювання роторів турбін великої потужності	
САБІРОВ В.Г., БЕЛОКОНЬ Ю.О.	134
Отримання пористих структур інтерметалідних Ni-Al сплавів методом термохімічного пресування	
САВЧЕНКО М.Ф., ДИТИНЕНКО С.О., ТРЕТЬЯК В.В.	136
Розробка методів інтенсифікації імпульсного штампування великогабаритних тонкостінних деталей	